

Център Амалипе

Месечен бюлетин

Брой 05-06, 2008

В броя:

[НАБЛЮДАТЕЛ–
новините накратко
Намалява
административния
капацитет – *стр.1,2*
Ромските
организации – единни в
защита на Баки
Хюсеинов – *стр. 1,2*
Кръгла маса на тема
“Ромската жена:
настояще и бъдеще”– 2
Седмица на
социалната политика-3
Конференция за
финансово включване
се проведе в Брюксел-3

[АКЦЕНТ НА БРОЯ:
Пети детски ромски
фестивал “Отворено
сърце” - *стр.1,7,8*

[КНЕРЕ (У ДОМА)
Среща на ромски
организации, работещи
в сферата на
здравеопазването– с. 4

[УЧИЛИЩЕ
Десегрегация в
Дряново – *стр.4*
Методическа помощ
за десегрегацията в
Дряново – с.5
Децата в Дряново
вече започнаха да учат
заедно – с.5
Интеграцията на
ромските деца – с.6

WWW.AMALIPE.COM

Намалява административния капацитет за изпълнение на

политиките за интеграция на ромите

Съкращения в щатните бройки “експерт по етническите и демографските въпроси” в областните администрации, както и перманентен процес на напускане на тези експерти рязко съкращават административния капацитет за изпълнение на политиките за интеграция на ромите. По решение на Министерски съвет през м. май бяха проведени съкращенията в българската администрация. В редица области първите съкратени щатни бройки бяха на експертите.

Продължава на стр. 2

НАБЛЮДАТЕЛ

Ромските организации - единни в защита на Баки Хюсеинов

На 30 април Министър-председателят С. Станишев обяви структурни съкращения в състава на Министерски съвет: бе намален броят на заместник-министрите и заместник-областните управители. Единият от съкратените бе Зам.-министъра на труда и социалната политика и Координатор на

Продължава на стр. 2

АКЦЕНТ НА БРОЯ

Пети детски ромски фестивал “Отворено сърце”

Над 700 деца участваха в Петия Детски ромски фестивал “Отворено сърце”, който се проведе във В. Търново на 3 и 4 юни. Фестивалът бе организиран от Център “Амалипе” с подкрепата на Община В. Търново и Информационния център на Съвета на Европа за България. Гости на фестивала бяха Баки Хюсеинов (Национален координатор на Десетилетието на ромското включване за България), Лало Каменов (Зам.-Председател на Комисията за защита от дискриминация), Георги Кръстев (Началник на отдел “Интеграция на ромите” в Дирекция “Етнически и демографски въпроси” към МС), Симеон Благоев (Министерство на културата), Петър Георгиев (Министерство на труда и социалната политика), местни ромски общественици от Великотърновски регион и др.

Фестивалните дни бяха наситени с разнообразни събития. Всяко от участващите 37 училища от цялата страна представи своя програма: възстановка на ромски,

Продължава на стр.7

НАМАЛЯВА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

по етническите и демографските въпроси. В същото време от няколко месеца експерти ЕДВ в някои области напускат по свое желание: ниското заплащане и това, че някои експерти бяха понижени в длъжност до специалисти са основни причини за това. Практиката е на тяхно място да не се назначават нови експерти.

В качеството си на Зам.-председател на НССЕДВ Деян Колев изиска справка за актуалното състояние на експертите по ЕДВ в областните администрации през май 2008 г. Справката показва, че едва в 13 областни управи има такива експерти, а останалите са експерти в друго направление и съвместяват тази дейност. В области с многобройно ромско население като Сливен, Видин, Разград и др. няма експерт, занимаващ се с етническите и демографските въпроси. Така на практика административния капацитет за изпълнение на политиките за интеграция на ромите на областно ниво вече отсъства.

РОМСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ - ЕДИННИ В ЗАЩИТА НА БАКИ ХЮСЕИНОВ

на Десетилетието на ромското включване Баки Хюсеинов.

Отстраняването на Б. Хюсеинов предизвика остро недоволство от страна на почти всички ромски организации. Въпреки противоречията между много от тях, организациите спонтанно се обединиха за да изразят своето недоволство и да поискат от Премиера Станишев запазване на Б. Хюсеинов като Зам.-Министър и Координатор на Десетилетието на ромското включване. Четиридесет и три ромски организации подписаха в рамките на два дни декларация, подготвена от Деян Колев и Петър Георгиев. Очаква се към тях да се присъединят още десетки организации след края на почивните дни в България.

В Декларацията подписаните организации настояват да бъдат преразгледани решенията за освобождаване на г-н Хюсеинов от длъжността Заместник-министър и за закриване на неговата длъжност в структурата на МТСП. Настоява се също така Баки Хюсеинов да остане Координатор на Десетилетието на ромското включване и да бъде създаден Секретариат на Десетилетието към

него, който да разполага с необходимото кадрово обезпечаване и в който да бъдат ангажирани специалисти от ромската общност.

Декларацията бе изпратена до Министър-Председателя Станишев.

Двадесет и четири организации подписаха и изпратиха до Премиера писмо с аналогични искания, подготвено от Тони Ташев, представител на Ромския образователен фонд за България. Десетки организации също изпратиха спонтанно самостоятелни писма до Министър-председателя..

КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА "РОМСКАТА ЖЕНА - НАСТОЯЩЕ И БЪДЕЩЕ" ОРГАНИЗИРА МТСП

Теодора Крумова представи резултатите от националното изследване за положението на ромската жена на кръгла маса на тема "Ромската жена - настояще и бъдеще". Кръглата маса се проведе на 16 май 2008 г. в Националния център за професионално развитие, Кремиковци. Срещата беше открита от г-жа Емилия Масларова, министър на труда и социалната политика и г-н Баки Хюсеинов, Национален координатор на Десетилетието на ромското включване.

«Ромската жена има потенциала да промени негативното отношение към ромската общност» - заяви Емилия Масларова в началото на срещата и представи ромските жени, успешно завършили курса по предприемачество.

Сред основните теми на кръглата маса бяха и професионалното развитие на ромската жена и ролята на ромската жена в семейството. В дискусиата участваха и Камелия Димитрова от Институт "Отворено общество" – София, Виолета Найденова от Институт "Отворено общество" - Будапеща, Лили Ковачева, експерт в Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и ромски жени активисти – Лили Макавеева, Мария Стоименова, Стела Костова, Мюзеем Али и др.

В края на срещата Емилия Войнова, директор на Дирекция «Равни възможности» пое ангажимента за активно включване на ромските жени в процеса на разработване на политиките и програмите на МТСП.

СЕДМИЦА НА СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Седмица на социалната политика, организирана от МТСП, Генерална дирекция “Заетост, социални въпроси и равни възможности”

и Европейския социален фонд се проведе за първи път в България от 26 до 29 май. Инициативата имаше за цел да дискутира предизвикателствата пред социалната политика и социалната интеграция в България една година след присъединяването към Европейския съюз.

Седмицата на социалната политика бе разделена на шест тематични дни – Антидискриминация и равни възможности, социално включване, безопасност и здраве при работа, миграция на труда, политика по заетостта, Европейски социален фонд в България. В инициативата взеха участие високопоставени политици – депутати от Народното събрание, Министъра на труда и социалната политика, както и всички заместник-министри на ТСП, множество други заместник-министри и представители на други институции. Участваха и високопоставени представители на Европейската комисия, както и целия отдел “България, Хърватия, Унгария и Холандия” на ГД “Заетост...” на ЕК.

В Седмицата на социалното включване от името на Център “Амалипе” участваха Деян Колев и Теодора Крумова. Участваха и представители на други ромски неправителствени организации. Въпросите, свързани със социалното включване на ромската общност бяха дискутирани активно както в рамките на Деня за антидискриминация и равни възможности (ръководен от Националния координатор на Десетилетието на ромското включване Баки Хюсеинов), така и през останалите дни от Седмицата. Необходими са решителни стъпки за подобряване на състоянието с интеграцията на уязвимите групи и особено на ромите, като Европейската комисия ще настоява това да стане наистина бързо: това бе едно от основните послания по време на Седмицата на социалната политика. “Направили сте много, но все още има много повече, което трябва да се направи. Ние ще ви помагаме и все по-зорко ще следим това да се случва...” – заяви в Деня на социалното включване Жерон Виньом, Директор на Дирекция “Социална закрила и социално включване” в Европейската комисия.

КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА ФИНАНСОВОТО ВКЛЮЧВАНЕ СЕ ПРОВЕДЕ В БРЮКСЕЛ

Конференция “Финансовото включване – подобряване на достъпа до основни финансови услуги” се проведе в Брюксел на 28 май. Тя бе организирана от Европейската комисия и в нея взеха участие представители на европейски институции, национални институции на страните-членки на ЕС и неправителствени организации. Конференцията бе открита от Комисаря по заетостта, социалните въпроси и равните възможности Владимир Шпидла и бе закрыта от Комисаря по вътрешния пазар и услугите Чарли Мак Крииви. Бяха представени резултатите от проучване, финансирано от Европейската комисия за финансовото включване / изключване на гражданите от 14 европейски държави (една от които – България). Липсата на банкова сметка и трудности при получаването на заем бяха посочени като индикатори за финансово изключване, което от своя страна създава сериозни проблеми пред реализацията на съответните граждани и пред процеса на социално включване като цяло. Бяха обсъдени ролята, която националните институции и европейските институции трябва да играят за преодоляване на финансовото изключване.

В страните от Източна Европа процентът на граждани, които не отговарят на критериите за финансово включени е чувствително по-висок в сравнение с държавите от Западна Европа. Европейската комисия трябва да играе проактивна роля за стимулиране на националните правителства в предприемането на спешни мерки за преодоляване на финансовото изключване и да подпомогне обмена на добри практики без да налага еднозначни решения. Неправителствените организации трябва да бъдат привлечени като реален партньор в тези процеси. Тези изводи бяха очертани след продължителните дискусии.

В своето изказване Деян Колев посочи, че финансовото изключване често се дължи на дискриминация на етническа, полова или религиозна основа. Не е случайно, че финансово изключените роми са в пъти повече от гражданите от мнозинството, живеещи в същите държави. Като пример той посочи това, че в многобройните ромски квартали в България, някои от които с население от 40-50 000 д. няма банкови клонове, а ромите трудно получават заеми по ред субективни и обективни причини. Това води до финансово изключване на цели сегменти от обществото и е пречка пред цялостното икономическо и социално развитие на съответните държави. За да се преодолее изключването на маргинализираните групи е необходим специфичен подход, разработен и осъществяван с тяхното активно участие. Деян Колев препоръча на Европейската комисия да организира специално изследване на успешни практики за преодоляване на финансовото изключване сред маргинализираните етнически и мигрантски общности.

Център Амалипе

СРЕЩА НА РОМСКИ ОРГАНИЗАЦИИ, РАБОТЕЦИ В СФЕРАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Център Амалипе Сдружение и “Свят без граници” организираха на 17 и 18 май 2008 г. в Стара Загора среща с ромски организации, които работят в сферата на здравеопазването. Целта на срещата беше да се обсъдят предстоящите дейности, насочени към ромска общност в сферата на здравеопазването, заложили по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, както и идеи за раздела за здравеопазване в изготвяната Рамкова програма за равноправно интегриране на ромската общност. Една от идеите, възникнали по време на срещата, беше да се организират местни обсъждания на проблемите, които трябва да залегнат в Рамковата програма. Единствено така биха били отразени реалните проблеми, които стоят пред ромската общност в България

ДЕСЕГРЕГАЦИЯ В ДРЯНОВО

Ромите в град Дряново са не повече от 15 % от всички жители. Въпреки това в града съществуват две училища, обучаващи деца в основна степен на образование: едното обучава български деца (СОУ “Максим Райкович”), а другото – ромчета (ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”).

Практиката дряновските деца да учат сегрегирани е от няколко години и ясно показва как изначално смесени училища преминават през процес на “вторична сегрегация” поради родителски предрасъдки и бездействие на местната администрация. ОУ “Св.Св. Кирил и Методий” се намира в квартал, населен с етнически българи. В близост до него е ромската махала “Изток”.

ДЕСЕГРЕГАЦИЯ В ДРЯНОВО

Десетилетия училището бе смесено, като ромските деца не надхвърляха една четвърт от учениците. Тази картина постепенно се промени в края на 90-те години, когато българските родители започнаха да записват децата си в СОУ “М. Райкович”, а никой от местната управа не си даде сметка колко вреден и за двата етноса е този процес. Така се стигна до парадоксалната ситуация българските деца, живеещи до самото училище “Св. Св. Кирил и Методий” да посещават СОУ “М. Райкович”, а училището в техния квартал се превърна в “сегрегирано ромско” училище. На неговата материална база и начинът, по който тя се поддържа от учениците могат да завидят много училища, но фактът, че останаха да се обучават преди всичко ромски ученици не може да бъде пренебрегнат: лош пример за нетолерантност. Качеството на учебния процес неминуемо се влоши. Идеята, че това трябва да се промени и децата да започнат да учат заедно – дори с цената на закриване на ОУ “Св. Св. Кирил и Методий” или неговото сливане със СОУ “М. Райкович” – дойде от средите на самото сегрегирано училище. Тази идея бе формулирана от Румяна Станчева – Директор на ОУ “Св. Св. Кирил и Методий” и бе подкрепена от Шефкат Исин – общински съветник от ромски произход и от Център “Амалипе”. На конференции и форуми тримата поставяха въпроса за неминуемата десегрегация под формата на сливане на двете училища и създаване на етнически смесени класове. През април 2007 г. с решение Общинския съвет на Дряново сля двете училища. Решението бе обжалвано пред съда от “българското” училище, което забави процеса с една година. На 15 май ВАС препотвърди окончателно решението на Общинския съвет и последвалата го заповед на министъра на образованието Д. Вълчев. Така от септември 2008 г. ромските и българските деца ще учат отново заедно: в една сграда, в етнически смесени класове. Административните предпоставки за десегрегация в гр. Дряново вече са налице, остава процесът да се случи.

МЕТОДИЧЕСКА ПОМОЩ ЗА ДЕСЕГРЕГАЦИЯТА В ДРЯНОВО

От втория срок на настоящата учебна година Център “Амалипе” – със съдействието на Институт “Отворено общество”, София - започна указването на системна методическа помощ за предстоящата десегрегация в Дряново. Тя бе насочена към учителите в СОУ “М. Райкович”, голямата част от които никога не бяха работили с ромски деца и имаха своите естествени страхове от предстоящото сливане.

Своеобразна кулминация на този процес бе обучение на учителите за работа с ромски деца в етнически смесена среда. То се проведе на 8 май в сградата на СОУ “М. Райкович”. Боян Захариев (експерт на Институт “Отворено общество”) и Деян Колев (Център “Амалипе”) бяха основните лектори на обучението. Те предпочетоха да избегнат традиционната лекционна форма и да използват интерактивни техники за да могат всички участници да споделят притесненията си, както и да достигнат до възможни решения.

Страхове от понижаване на качеството на учебния процес, от напрежение между ученици и родители, от напускане на български ученици, от порутване на

училищната база, от използване на ромски/турски език между новодошлите деца като “бариера” срещу останалите и много други бяха споделени от учителите. В отговор лекторите представиха интересни факти за ромите от Дряново, тяхната култура и традиции, начините, по които могат да се избегнат всякакви негативни реакции спрямо сливането на двете училища. Участниците сами формулираха множество възможни решения и се убедили, че голяма част от страховете им се дължат на незнание и липса на опит в работата с ромски деца.

“Колегите получиха отговор на всички важни въпроси, които ги вълнуваха. Убедена съм, че заедно с колегите, които ще дойдат при нас от ОУ “Кирил и Методий” ще се успеем да интегрираме напълно всички ромски деца в смесени класове и да направим така, че те да почувстват нашето училище като тяхно. То ще бъде училище на всички ученици и родители в Дряново. Ще продължим да търсим съдействието на Амалипе и Отворено общество за постигането на всичко това.” – сподели след семинара директора на СОУ “М. Райкович”

ДЕЦАТА В ДРЯНОВО ВЕЧЕ ЗАПОЧНАХА ДА УЧАТ ЗАЕДНО

През м. май по инициатива на Център “Амалипе” със съдействието на Институт “Отворено общество” бяха сформирани два клуба по интереси, в които участват ромски и български деца от СОУ “М Райкович” и ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”. Така на практика те започнаха да учат и да се забавляват заедно: нещо, което ще се случи с всички техни съученици от септември 2008.

Единият от двата клуба бе приложна фотография, а другият – краезнание. В рамките на заниманията децата направиха изследване на интересни обичаи и традиции на роми и българи в гр. Дряново, интервюираха бележити общественици (включително кмета на общината), изработиха фотоколажи с интересни снимки. Накрая направиха и отпечатаха специална притурка в “Дряново нюз” (общинския седмичник), чрез която показаха на всички в града, че за децата няма проблем да учат заедно.

“В клубовете участват ромски и български деца и за тях е приятно да бъдат заедно, да опознават заедно фолклора и културата на другия етнос, да се занимават

заедно с младежки дейности. От нас, педагозите, зависи как ще култивираме това естествено любопитство за да може интеграцията на всички деца в едно училище от следващата учебна година да протече плавно и безпроблемно.” – каза Маргарита Маркова, ръководител на единия от клубовете по интереси и дългогодишен преподавател по СИП “Фолклор на етносите” в ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”.

УЧИЛИЩЕ

ИНТЕГРАЦИЯТА НА РОМСКИТЕ ДЕЦА - ПРОЦЕС НА КОНВЕРГЕНЦИЯ МЕЖДУ ЕТНОСИТЕ ИЛИ ОПАСНОСТ ОТ ОБЕЗЛИЧАВАНЕ И АСИМИЛАЦИЯ.

(резултати от една анкета)

В средата на месец април 2008г. СОУ "Максим Райкович" гр. Дряново се присъедини към програмата на ЦМЕДТ "Амалипе" за интегрирано обучение на ромските деца и интеграцията им в училища със смесена етническа среда.

От направените проучвания и етническото самоопределение на родителите в училището учат 488 деца, 100 от които са роми. Най-висок е техният дял в прогимназиалната степен -80 ученика, а в средната 20. Преобладаващ е броят на учениците със смесен произход- един от родителите е етнически ром. Най-често срещаната форма е майката-българка, бащата ром.

В края на месец април в училището беше изграден клуб "Фолклор на етносите-ромски фолклор". В клуба участват 20 деца. Етническият състав е разнообразен : 6 ромски ученици, 5 турски, 9 български.

Интересът към работата във клуба е голям от страна на учениците и има много желаещи да участват, което дава възможност в началото на новата учебна година да бъдат сформирани СИП по фолклор на етносите

Те интервюираха 30 ученици от ромски, турски, български произход. От тях 20 бяха ромски ученици от различни възрастови групи (от 9 до 17 години). Идеята да провеждат журналистическа дейност, да интервюират, стимулира учениците за активна работа, дейността им носеше удовлетворение от работата и чувство за значимост на това, което правят.

От направения анализ става ясно, че голяма част от ромските деца в СОУ "Максим Райкович" са интегрирани в смесената среда, чувстват се добре в училище, приемани са и уважавани заради личностните си качества. Това което е обезпокояващо е, че голяма част от ромските деца заявяваха, че са българи, не желаят да ги наричат роми и публично не се припознават като такива. На въпроса "Защо не искат да ги наричат роми? те отговаряха че ром е станала "лоша дума" в българското общество, всички лоши, асоциални прояви, като кражба, лъжа, неспазване на законите, убийства, престъпления се свързват с ромите и тяхното име е станало нарицателно. Приемат определянето им като роми за обида. Притеснително е, че в процеса на интегрирането, ромските деца започват да губят националната си идентичност. Не познават историята на семейството, рода, етноса си. Нямаат знания за фолклорното богатство, за мястото на ромската общност във формирането на съвременната модерна култура и

гражданско общество. Имат желание да правят промени, но не знаят как.

В заключение смятам, че каквато и форма да бъде избрана за организирането на извънкласна или извънучилищна дейност, насочена към изучаването на етническите традиции, историческото минало, фолклора на ромите би спомогнала за изграждането на толерантно отношение у младите хора, би приобщило ромските деца към малката общност- училището, а в една по дългосрочна перспектива би съдействала за интегрирането им, но не за сметка на етническото им обезличаване и асимилиране. Интегрирането не би трябвало да означава национално обезличаване, а напротив съхраняване на стойностното, ценностното, което би обогатило българското общество, културата, изграждането на гражданското общество.

Галя Ефтимова

Преподавател в СОУ "Максим Райкович"

Гр. Дряново

Въпрос №5 "Как се отнасят с теб съучениците ти? Има ли разлика в отношението им към тях?"

Най-често срещания отговор е, че се чувстват добре в училище, че имат добри взаимоотношения със съучениците си, не са обиждани, пренебрегвани или изолирани заради ромския си произход. Посочват, че най-добрите им приятели са българчета. При ромските деца с изявени творчески и интелектуални способности са уважавани от съучениците си българи, някои от тях изявяват лидерски качества и имат авторитет и влияние в класа. Липсва предубеденост в отношението към ромските деца, те са възприемани от другите заради личностните им качества и заложи, които притежават.

Въпрос №6 "На какъв език разговаряте в къщи?"

Учениците отговарят, че говорят на български език, само двама посочват и ромския. Носители на българския език са майките при смесения брак, а при семействата, които са интегрирани и живеят в смесена среда, родителите не знаят езика и не могат да го предадат на децата си. Това са причините, поради които повечето от децата с ромски произход не могат да говорят езика. Вече две поколения от тях не използват активно ромски език във всекидневието си.

ПЕТИ ДЕТСКИ РОМСКИ ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ „ОТВОРЕНО СЪРЦЕ“ 2008

български и турски празници, драматизации на приказки, песни и танци. Маскен бал “Героите на ромския фолклор” вдигна допълнително настроението на участниците и гостите. Драматично-музикален спектакъл “Сбъднати мечти”, разказващ в песни и танци за пътя на ромите от Индия до България представиха ученици от ОУ “Васил Друмев” – с. Орляк. Паралелно с програмата бяха организирани кът на ромските занаяти и детски ателиета. В атракция се превърна Мадам Касандра – Гадателката, която врачува на Секретаря на Община В. Търново Мина Илиева и на стотици деца, участващи във фестивала.

“Нашите деца никога няма да бъдат същите след този празник” – бяха думите на Мария Аврамова, преподавател в ОУ “Райно Попович” – гр. Карлово. “Приказката, започната от вас, е първата страница от събраните съчинения, които ще бъдат издавани от следващите след нас. С ваша помощ в началото от любопитство, а по-късно с уважение и интерес, с моя колектив се стараем да покажем на нашите деца (ромчета и българчета), че човек макар и различен може да бъде интересен и неповторим.” – споделиха преподавателите от ОУ “Св.Св.Кирил и Методий” – с. Малорад, обл. Враца.

“Когато през 2003 г. заедно с Амалипе направихме първия фестивал, аз бях леко притеснен: как гражданите на В. Търново, град в който ромите са малко, ще приемат това. – каза Кмета на Община В. Търново д-р Румен Рашев при откриването на Феастивала - Днес мога да кажа, че всички притеснения са били напразни: Детският ромски фестивал се превърна в неразделна част от културната програма на града и се очаква от всички. Той е пример за толерантност и интеграция”.

“Това бе най-добрият от петте организирани до сега фестивала – сподели Деян Колев, Председател на Център “Амалипе” – И като брой участници, и като качество на представената програма

ПЪСТРОЦВЕТНА ИЗЛОЖБА “ПЪТИЦА БЕЗ КРАЙ”

Паралелно с фестивалната програма в парк “Марно поле” във фойето на Община Велико Търново бе открита детска изложба под надслов “Пътица без край”. Изложбата включваше рисунки с фолклорни мотиви, предмети, сувенири и пана, изработени от децата в часовете по СИП “Фолклор на етносите – Ромски фолклор”. Оригиначните си идеи в изложбата представиха учениците от ОУ «Райно Попович» - гр. Карлово, ОУ «Христо Ботев» - с. Китанчево, общ. Исперих, ОУ «Л.Каравелов» - с. Кардам, общ. Попово и учениците от ОУ Г.С.Раковски» - с. Голямо Ново, общ. Търговище. Изработените от тях предмети и сувенири предизвикаха истинско възхищение и провокираха много от гостите на фестивала да впрегнат въображението си и да се замислят колко много неща могат да се изобретят от нещата, които вече сме използвали

В изложбата бе включен и богат снимков материал на децата, участници в СИП-а, разкриващи техните дейности и мероприятия през годината. Наред с това гостите и любителите на изкуството имаха възможност да разгледат и традиционни ромски носии – шалвари, ръчно изработени терлици и други предмети от ромския бит, които бяха част от пъстроцветната изложба.

АТЕЛИЕТАТА

Докато течаха огнените и темпераментни изпълнения на всяко едно от училищата, останалите участници имаха възможността да се включат в детските ателиета, подготвени от организаторите. И тази година детските работилници бяха неизменна част от двудневната програма на празника.

В една от работилниците „Сръчни ръце“ Надя Божидарова, доброволец към Център „Амалипе“, учеше децата как да изработват атрактивни гердани, гривни и други сувенири от природни материали – макарони, хартия, дърво и др.

Децата развихриха въображението си в ателието на Център за социална рехабилитация и интеграция, където им показаха как могат да си изработят оригами, маски, шапки и корони за маскения бал, който бе специален момент от програмата на фестивала.

А учениците от с. Голямо Ново, общ. Търговище проявиха лична инициативност в представянето на собствено ателие „От баба зная как от нищо нещо да направя“, в което проявиха завидно творчество и креативност в изработването на предмети и сувенири.

Разбира се, и тази година, фестивала нямаше как да премине без участието на Мадам Касандра – Гадателката. Нейната тайнствена шатра бе истинска атракция и за децата, и за всички присъстващи гости и журналисти, които се редяха на опашка, за да узнаят тайната на своята лична легенда. А, кой ли не би искал ?!

А като бонус имаше и хубаво, слънчево време !

Наистина има за какво да съжалявате, ако сте пропуснали веселбата на детския ромски фестивал.

За това, не пропускайте следващия догодина!

От мястото на събитието:
Велико Търново, 3-4 юни 2008
Славка Стефанова

“СЛЕД ФЕСТИВАЛА НАШИТЕ ДЕЦА НЯМА ДА БЪДАТ СЪЩИТЕ”

Измина повече от седмица от детския фестивал във Велико Търново, но всички участници - деца, ръководители и родители - все още живеем с емоциите и спомените от него. Спомняме си вълнението, когато получихме поканата за участие, когато ни притесняваха толкова въпроси... Ще се представим ли добре? Родителите ще ни гласуват ли доверие и ще пуснат ли децата за два дни в далечния град? Ами ако има проблеми?...

Но съмненията ни се разсеяха от срещите с родителите. От 11 деца, 11 родители без никакви уговорки и съмнения казаха твърдо: "Пускам я..." Това беше успех, бяхме заслужили доверие... А то вече задължаваше... много.

Имахме опит на сцена, но само в града ни. Имахме и самочувствието, че сме много добри, но се притеснявахме... Как ще се представим? Какви ще бъдат другите участници? Ще ни харесат ли? Въпреки силното вълнение трескаво се готвихме за пътуването и доброто представяне. Заместник-кметът на Карлово г-н Каръмчев ни подсурири безплатен превоз, две от майките извиха желание да пътуват с нас на собствени разноски и да ни бъдат в помощ. Емоцията на децата не може да се опише с думи. Повечето от тях за първи път излизаха от града ни, пътуваха през Шипченския проход, вляха градовете

Габрово, Дряново, Велико Търново. Организацията на фестивала беше изключително добра. Беше изненада и за нас - двете ръководителки на групата, а ние сме учителки с повече от 30 години стаж. Децата не можеха да повярват, че това е направено точно за тях - всичко им се струваше като красива приказка... Дълго, много дълго те ще си спомнят и ще разказват на близки и познати за луксозния хотел, за ресторанта, за спектакъла "Царевец - звук и светлина". Ще разказват и за това как са впечатлени от толерантността на хората от Велико Търново, за това колко красив е вечер осветения град - нещо, което не е характерно за другите градове. А фактът, че Общината бе предоставила фойето си за изложба ги направи горди и значими от оказаното внимание.

Благодарение на участието си в този фестивал нашите деца /а предполагам и другите участници/ видяха нещо ново, стойностно и различно, невиджано до сега в нашия град и живота в махалата. След фестивала те никога вече няма да бъдат същите. Имат по-високо самочувствие, нови идеи, нови цели в живота си...

Мария Аврамова,
преподавател в ОУ «Райно Попович», гр. Карлово

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ“

Велико Търново 5000, ул. „Христо Ботев“ 2, п.к.113

Тел/Факс: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, <http://amalipe.com>